

Kříže a pomníky

POZNÁVÁME BORY

U nás nemáme křížovou cestu ani sochy svatých, ale kříže a pomníky. Nachází se v obci, u cest, silnic a v krajině. Často jsou osázeny stromy. Mimo hřbitovů potkáte v Dolních Borech 8 křížů, v Horních Borech 5 a v Cyrilově 3 kříže. V obci jsou 2 pomníky. Kříže byly postaveny k úctě a chvále Boží či na potvrzení pevné víry. Upomínají na rodiče a děti nebo, stejně jako pomníky, na oběti válek a neštěstí. Tyto drobné stavby jsou ozdobou krajiny, němými svědky historie obce a osudů jejích obyvatel.

V QR kódu je mapa s umístěním křížů. K načtení kódu využijte skener QR kódů nebo fotoaparát v mobilním telefonu. Je nutné mít v tu chvíli aktivované datové připojení k internetu.

1. Ve Škarkách

Kříž ze syenitu stojí v lese nad vádrenskou nádrží Mostiště. Připomíná smrtelný úraz, jenž utrpěl pádem stromu při těžbě dřeva Jan Kučera z Vídně. Na kříži je vytesán rok 1895 a písmena J.K.

2. U silnice na Vídeň

Kříž z leštěného tmavého mramoru na betonovém podstavci stojí za příkopem u silnice v místě zvaném Chlumky. Pod štítkem INRI je ukřižovaný Kristus. Na kříži je nápis: „Pochválen buď Ježíš Kristus. Věnovala rodina Součková z Dol. Borů 26. L.P. 1950“. Dříve tu stával kříž dřevěný.

3. U Ševčiny

Na rozcestí cest nedaleko samoty Ševčina uprostřed oplocení s brankou stojí kříž z bílého mramoru. Pod medailonkem Panny Marie je nápis: „Pozdraven buď kříži svatý, na němž Kristus Pán rozpjatý, znamením svým mě požehnej, od smrti věčné zachovej. Ke cti a chvále Boží věnovala v době válečné rodina Ambrožova L.P. 1918“. Za křížem byl nedávno vysazen dub.

4. Hraničky

Kříž z bílého mramoru stojí mezi kastrasy Dolní a Horní Bory u zaniklé cesty. Pod nápisem INRI je ukřižovaný Kristus a nápis: „Pochválen buď Ježíš Kristus. Ke cti a chvále Boží a na památku mých zemědělských rodičů v době válečné dala postaviti tento svatý kříž Antonie Hladíková. L.P. 1916“.

5. Oklík

Kříž z bílého mramoru stojí za příkopem silnice nad Dolními Bory uprostřed oplocení s brankou. Nad ukřižovaným Kristem je nápis INRI. Pod soškou Panny Marie je nápis: „Pozdraven buď svatý kříži. Ó jak krásný je tvůj kmen. Skví se budeš na obloze. Až Pán přijde v soudný den. Ku cti a chvále Boží věnovali manželé Jan a Antonie Turčovi z Dolních Borů v roce 1910“. Posvěcen byl v pondělí svatodušní téhož roku.

6. K Hatfím

Kříž z bílého mramoru stojí u cesty mezi jírovci maďaly. Pod nápisem INRI je text: „Na památku Jiljího Kostečky, rolníka v Dolních Borech * 25.8.1877 + 28.10.1914 a jeho bratra Karla Kostečky * 28.11.1891 + 6.9.1915. Kříž věnovali památce Jiljího a Karla Kostečky, kteří padli ve válečné masakru I. světové války. Tomáš a Marie Kostečkovi v roce 1921“.

7. U kostela sv. Jiljí

Kříž z leštěného tmavého mramoru stojí u brány do hřbitova u kostela sv. Jiljí. Pod štítkem INRI a ukřižovaným Kristem je nápis: „Ježíši žehnej naší obci a celé vlasti. Věnovali občané L.P.1948“.

8. V Dolních Borech

Kříž z leštěného tmavého mramoru stojí u silnice na Krásnéves uprostřed oplocení se schůdky a brankou. Pod štítkem INRI a ukřižovaným Kristem je nápis: „Ježíši Kriste, žehnej naší obci a vlasti. Věnovali občané z Dol. Borů L.P. 1950“. Dříve tu byl konec obce a stával zde kříž dřevěný.

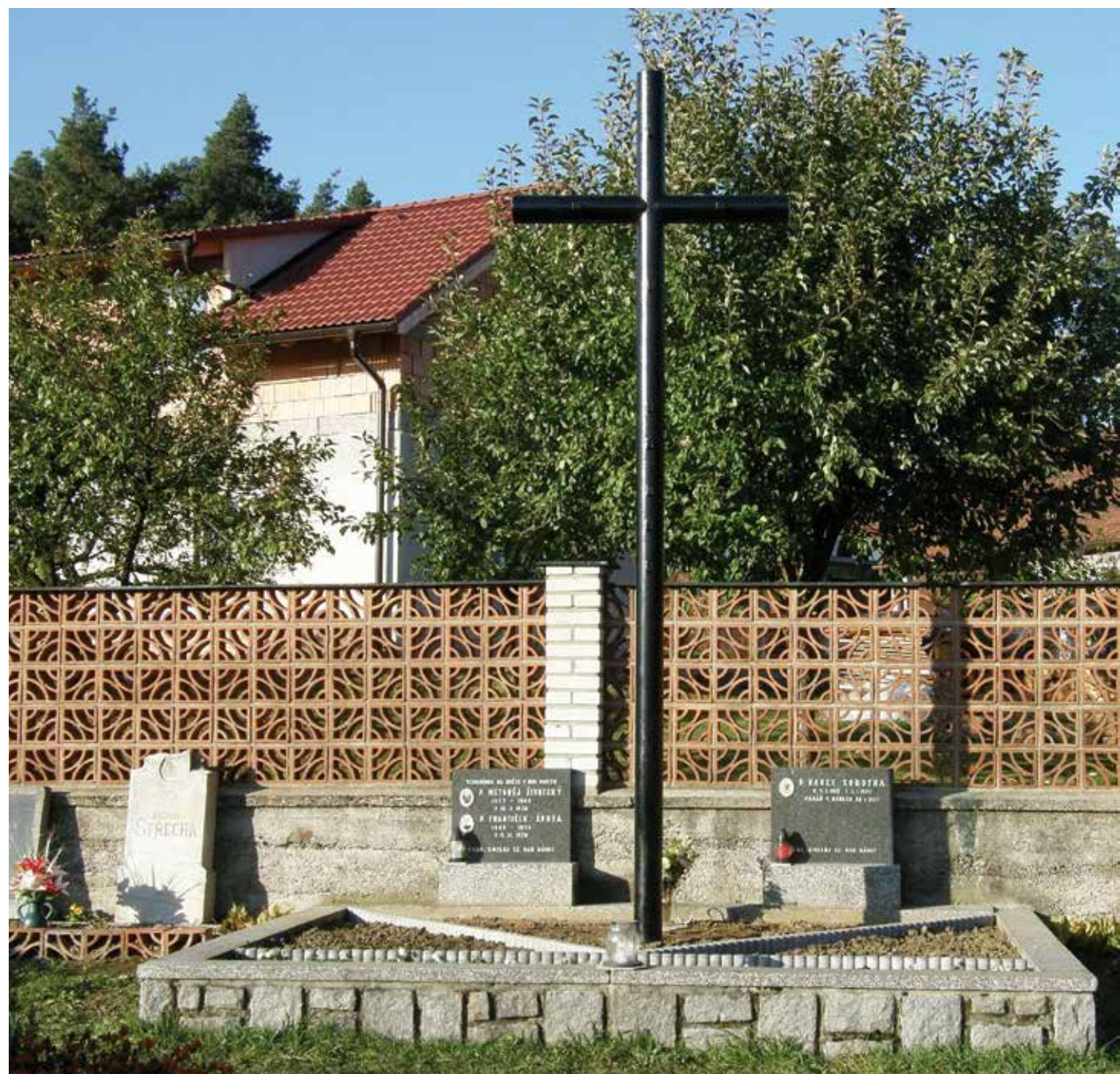
9. Farní kostel sv. Martina

Dřevěný misijní kříž stojí u vchodu do kostela upomíná na lidové misie konané ve farnosti v letech 1935 a 2008.

10. U kostela sv. Martina

V parku u kostela sv. Martina stojí litinový kříž na sgenitovém podstavci. Byl postaven o několik roků dříve, než byl 21.9.1884 posvěcen. Pod štítkem INRI je ukřižovaný Kristus. Na štítku pod ním býval nápis: „Pane, zůstaň s námi“.

11. Hřbitov Horní Bory

Velký kříž zbudovaný nákladem celé farnosti byl posvěcen 16.9.1900. Současný velký kříž byl postaven 17.4.1987. Pod ním jsou mramorové desky jako vzpomínka na kněze v Horních Borech, kteří zde zemřeli: P. Metoděj Životský, P. František Šprta a P. Karel Sobotka. Vlevo jsou pozůstatky zaniklých hrobů ze hřbitova. Náhrobek Ladislava Baráka s textem „Ladislav Barák z Hor. Borů“, jenž napsal Pamětní knihu Horních Borů roku 1947. Pak je zde zbytek kříže s textem „Zde v Pánu odpočívá Antonín Střecha, první nadučitel v Horních Borech, člen Budče Velko-Meziříčské, nar. 29. srpna 1857, zemř. 2. dubna 1896, odpočívaj v pokoji“.

12.

Úplně vpravo stojí kovový kříž s ukřižovaným Kristem a andělkem nesoucím tabulku už bez nápisu. V kameném podstavci je vytesán velký kříž, nad ním jsou písmena IHS a pod rameňmi kříže vrocení 1788. Jde o zrekonstruovaný kříž ze zaniklého hrobu ze hřbitova.

13. U rybníka Bezdrev

Kříž z leštěného tmavého mramoru stojí mezi javory mlčí. Pod ukřižovaným Kristem je nápis: „Pochválen buď Ježíš Kristus. Vím, že vykypitel můj živ jest a že jednou z mrtvých vstanu“. Kříž postavila rodina Hladíková z Horních Borů č.p.142.

14. U cesty k Radenicím

- nedaleko místa kde stojíte
Kříž z bílého mramoru stojí mezi lipami velkolistými nad cestou. Pod štítkem INRI je ukřižovaný Kristus. Pod ním je nápis: „Já jsem vzkríslen a život, kdo věří ve mne i kdyby zemřel, živ bude. Uctění památky Jana Klímy padlého na Ruském bojišti v roce 1915. Budiž ti země lehká. Věnovalo jeho otcem L.P. 1925“.

15. U kamenolomu

Původní dřevěný kříž postavený obcí Horní Bory u bývalé cesty k Cyrilovu a posvěcený 9.9.1894 nahradil velký kovový kříž postavený 17.4.1987. Stojí u silnice k Cyrilovu. Pod štítkem s nápisem: „Ježíši králi židovský“, je zobrazen ukřižovaný Kristus. Pod ním je obrázek Panny Marie s nápisem: „Královo míru oroduj za nás“. A nejnižší je nápis: „Pochválen Pán Ježíš Kristus“.

16. Cyrilov u silnice

Kříž z bílého mramoru stojí na betonovém podstavci na okraji osady. Pod štítkem INRI je ukřižovaný Kristus. Pod ním Panna Marie a nápis: „Poutníče, zde málo prodlí, otčenáš se vroucně modlí, by Pán Bůh milostivě nás byl, hříchy naše odpustil. L.P. 1911“.

17. Cyrilov na návsi

Kříž z tmavého leštěného mramoru stojí na betonovém podstavci v dřevěném ohrzení. Pod štítkem INRI a ukřižovaným Kristem je nápis: „Pochválen buď Pán Ježíš Kristus! L.P. 1949“.

18. Cyrilov u cesty k Jívoví

Kříž postavil v roce 2015 P. Jan Hanák podle návrhu Petra Novosada.

19. Pomník u brány hřbitova u kostela sv. Jiljí

Pomník byl postaven k uctění památky Emila Hladíka *15.10.1902 a Karla Jelínka *1.10.1919, kteří byli popraveni 30.6.1942. Na mramorové desce je nápis: „Svou vlast milovali, pro ni trpěli a padli. Čest jejich památce!“

20. Kámen v lese u rybníka Horník

Nápis pod křížem na opracovaném kamenném připomíná, že zde v noci z 25.-26.5.1888 zastřelil Antonín Franc, syn čtvrtlánka z Horních Borů svou milou Antonii Šmardovou, dvacet roků starou. Zmíněný byl odsouzen k smrti provazem, ale cestou císařské milosti mu byl trest změněn v patnáctiletý těžký žalář. Kámen zde zasadil otec zastřelené, hajný Křížanovského velkostatku.